

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-hivatal és nyomda: Beeskerek (Nagybeeskerek), Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

K E D D, 1944 FEBRUÁR 15
73. évfolyam 37. szám

Előfizetésben:
Évente . . . . . 840 félévre 420
negyedévre . . . . . 210 havonta 70

Teljes bekerítés

Tókió, febr. 14.

A Mainiosi című japán lap közlése szerint a japán csapatok Buthitaung tartományban teljesen körülférték az ellenséges csapatokat. Több mint két hadosztály táborozik a térségben, a legnagyobb nélkülözések között. Megkísérelték légi uton az ellátást, de a japánok résen állnak és azt is megakadályozzák. Az ellenséges csapatoknak nincs más választásuk, mint a megadás, vagy az elpusztulás.

A columbiai zavargások

Lisszabon, febr. 14.

Lopez, Columbia államvezetője, a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a zavargások az országban megszűntek. A zavargások mértékéről különben is túlzottak voltak a híresztelések. Lopez egyben közölte, hogy országos körúti után Bogatából az USA-ba utazik, Washingtonba, hogy személyes érintkezésbe jusson Roosevelttel.

Allami rendőrparancsnok változás

Helsinki, febr. 14.

Antoni, a finn államrendőrség főparancsnoka megvált tisztségétől. Helyébe Pavo Kostari lépett, mint a belügyminisztérium meghatalmazott képviselője.

Emigránsok és menekültek

Bern, febr. 14.

A svajci Szövetségtanács hivatalos közlése szerint, Svajc területén összesen 70 ezer emigráns és menekült él. Abból 40 ezer a katona, 30 ezer pedig polgári személy. Utobbiak között 8 ezer az emigráns és 22 ezer a menekült. A közlés nem tiltolja, hogy a „vendégek” igen sok gondot okoznak a hatóságoknak elhelyezés és ellátás tekintetében egyaránt.

Lóhus-fejadag felemelése

Budapest, febr. 14.

Budapest város már 1905 óta külön lóvágóhidat létesített, ahol a szegényebb sorsúaknak lóhúst és lóhúsból készített kolbászféléket szolgáltatnak ki. Elmúlt évben 17.000 lovat vágtak le a vágóhídon. Egyrészt nyers húst, másrészt kolbászfélék alakjában jutott a közönségnek, munkásoknak és más foglalkozásúaknak egyaránt. A husjegy rendszer bevezetése óta nagy a kereslet a lóhús iránt, annál is inkább, mert az eddigi fejadagnak kétszeresét szolgáltatják ki az igénylőknek.

Dubnónál sulyos harcok folynak

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

A keleti arcvonal déli részén Krivojrogtól délkeletre, Cserkasszitól nyugatra és Szakoviól keletre a német hadosztályok az ellenséges szakadatlan tehermentesítési és ellentámadások elhárításával elkezdett küzdelmekben további sikert értek el.

Dubnónál sulyos harcok folynak szovjet mozgó harccsoportokkal. A németek szétlőttek 16 ellenséges páncélost.

Vitebszknél a bátor német gránátosok tüzérségtől és csatarepülőktől hatásosan támogatva, tegnap is meggyújtották a bolszevisták heves áttörési kísérleteit és a harcok során elpusztítottak 49 szovjet páncélost.

Az elhárító küzdelmekben kitűnően érvényesült a tölgyfalombokkal kiténtetett Kissling vezérezredes vezetése alatt álló 529 számú gránátos ezred és a Rainking vezérezredes parancsnoksága alatt álló 299. számú tüzérségi ezred.

Neveltől északra, valamint az Ilmen-tó és a finn tengeröböl között az ellenség fölfokozta nyomását. Míg a németek egyes szakaszon az ellenség heves támadásait elhárították, ellentámadásuk több más helyen sikerrel járt. Narva harcszakaszán is folyamatban vannak heves küzdelmek.

Az olasz harcszakaszokon Nettunó hidőjében a német

fegyvernemek összefoglaló tüzében meggyújtott az ellenség támadása Aprilia ellen.

A német véderő nehéz tüzérség, harc és csata csatarepülői Nettunnónál és Anzionál éjjel és nappal támadták az ellenség kirakódásait és hajójárait. Egy partraszállást szolgáló vizijármű elsüllyedt, egy nagy hajóerőtelep elpusztult és több hajó visszafordulásra kényszerült.

Német partmenti tüzérségi ütegek Gaeta golijában hajócélpontokra lőttek és egy cirka lón telitalálatot értek el.

Cassinónál tegnap is változatlan hevességgel folyt az elkezdett viadal. A már hetek óta kemény elhárító harcban álló német páncélos gránátosok a küzdelmek során az ellenség heves támadásait elhárították és sikeres ellentámadással kiűrtettek ellenséges ellenálló fészkeket.

A küzdelmekben kiválóan kitűntette magát a Knuth őrnagy vezetése alatt álló 201. számú gránátos ezred.

Néhány ellenséges repülő elmúlt éjjel bombákat dobott Németország nyugati részén levő helységekre.

Gyors német harcrepülőik zavartkeltő támadást intéztek Délkelet-Anglia és London ellen.

Német gyorshajók egy éjjeli előretörésnél az angol tengerpart felé, a Humber torkolatánál elsüllyesztettek egy angol őrhajót.

A finn kormányválság

Amsterdam, febr. 14.

Az ellenséges propaganda azt a hírt röpitette világgá, hogy a finn kormány beadta lemondását. Helsinki hivatalos részről a hírt a leghátározottabban megcáfolják, hogy a kormány lemondott. Nem igaz az sem, hogy Moszkva szovjet kormány felállítását követelte, amivel az állítólagos lemondást összefüggésbe hozták. A finn fővárosi sajtó ugyan mérsékelt hangon ír most a Hull jegyzékről, de az semmiképpen sem azt jeleníti, hogy a finn állás-

ponttól eltér a kormány és az államvezetésben változás történik.

A vidéki sajtó is élénkebben kapcsolódott bele a külpolitikai kérdések mérlegelésbe és már nem ír túlzottan támadó hangon. Egyhangulag azonban azt vallják, tartós béke és igazságos béke csak úgy jöhet létre, hogyha a kis nemzetek jogait tiszteletben tartják, függetlenségét biztosítják. Amit pedig legfontosabbnak tartanak az, hogy a béketárgyalásokon a kulturálmok működjenek közre, védjék meg Finnországot a vele szembe támasztott bolszevista követelések ellen.

A Lateráni szerződés

Róma, febr. 14.

A Lateráni szerződés megkötésének 15 ik évfordulóját ünnepélyes keretek között tartották meg a Vatikán államban. Az épületeket fellobogózták és a templomokban mindenütt nagymiséket mondtak.

Sorozás Franciaországban

Páris, febr. 14.

A francia hadsereg újjászervezése során a minisztertanács és hadügyminiszter úgy döntött, hogy az 1925 évben született francia nemzetiségű ifjakat február hónap folyamán zászló alá hívják.

Törökország hadfelszerelése

Stockholm, febr. 14.

A londoni „Times” ankarai tudósírójának egyik közlésevel összefüggésben bizonyosfokú megróvással ír. A lap szerint Törökország mértékellenül sok hadfelszerelés szállítását kívánja a szövetséges hatalmaktól, vagyis a USA-tól és Angliától. Az igénylés — jegyzi meg a Times cikkírója — semmiképpen sincs arányban Törökország fölvevő képességével.

A „Times” támadásjellegű megjegyzését, beavatott politikai körökben úgy magyarázzák, hogy Anglia nem is képes a török igényeket kielégíteni és így a lap megjegyzésével csak szépiteni akarja az angol tchetelenséget.

Bánát önkormányzati választmányai

Belgrád, febr. 14.

A szerb minisztertanács határozata alapján Bánát területére két önkormányzati választmányt szerveztek. Az egyik választmány feladata az általános javítási munkák keresztülvezetése és a másik az uthalózatok újjá és kiépítéséről gondo kodik.

A bizottságok jogokak a szükséges szerszámokat, anyagokat, járműveket, valamint épületeket is igénybe venni, illetve rekvirálni, amelyeket a személyzet vagy munkások elhelyezésére használnak. A bizottságok igénybe vehetik az állami vagy magánerdőségeket, hogy a munkákhoz szükséges faanyagot onnét beszerezzék. A bizottságok munkások kirendelését követelhetik. Az illetékes közigazgatási hatóságok kötelessége az igényelt munkásokat kirendelni.

Völegények iskolája

Budapest, febr. 14.

Magyarországon már régebb idő óta két olyan iskola áll működésben, ahol menyasszonyokat készítenek eő háztartási munkákra. Gdöllőn most létesítették az ország első völegény iskolát.

A honvéd — az igazi bajtárs!

A magyar napilapok rendszeresen közlik az orosz szovjet ellen harcoló gyoscsapatok honvédeknek fényes és a régi magyar katonavirtust ragyogtató egyéni haditetteit, ötletességét, öntevékenységet és bátor kiállást igazoló magatartását. Az eddigi tapasztalatok az igazolják, hogy minél nehezebb helyzetbe kerülnek honvédek, minél több leleményességre, furfangra van szükség a bátorságon kívül, annál inkább megállják helyüket és annál több odaadással, elszántsággal teljesítik a rájuk bízott, nagyon sokszor önként vállalt, vagy öntevékenyen kezdeményezett feladatot.

Az elszánt és vitéz magatartás mellett a minden áldozatra kész önfeláldozó bajtársi érzés az, ami honvédeinket az egész vonalon jellemzi. Ilyen esetek egész sorát láttuk és tapasztaltunk már eddig is. Nap-nap után fordultak elő esetek, amikor a felderítő járőrben megsebesült egyik vagy másik honvéd sebesülten ott maradt az oroszok által megszállt faluban, erdőben vagy házcsoportnál. Alig jut ilye mi honvédek tudomására, már is percek alatt akad önkéntes jelentkező, aki minden kockázatot vállalva, elindul a megsebesült bajtárs felkeresésére.

Se szeri, se száma azoknak az eseteknek, amikor az ilyen önkéntes évalóban a legszebb bajtársi érzéstől vezetett vállalkozásokat a legnehezebb körülmények között hajtották végre. Tudunk olyan esetekről, amikor a megsebesült bajtársért a három kilométerre lévő faluba kellett, erősen lőtt és az ellenség által a legéberebb megfigyelés alatt tartott terepen keresztül behatolni. Ezt csak kuszva, a legnagyobb nehézségek és veszélyek árán lehetett véghezvinni. Csak az alkothat igazán fogalmat arról, hogy mit jelent kilométereken keresztül az ellenség éber figyelmét kikerülve, szinte észrevétlenül ilyen feladatot végrehajtani, aki maga is átélte már hasonlót.

Az odajutás azonban még mindig a kisebb feladat. Ezután kerül sor a sebesült bajtárs felkutatására, ami akkor is nehéz, ha lehető pontos körülmények jelöli meg azt, hogy hol van és hol várja a segítséget. Ha ez is sikerül, a legnehezebbjére kerül a sor. A magával tehetetlen, vérvesztéstől egyre inkább gyengülő bajtársat vinni is kell. Még pedig óvatosan, vigyázva. Ezen kívül azonban kéznél kell tartani a fegyvert, a géppisztolyt és a kézi gránátot is, hogyha az ellenség észreveszi a visszavonulást, vagy útközben járőr topann elő, ezzel is meg lehessen küzdeni.

Emberfeletti teljesítmény, az önfeláldozás legfelsőbb foka egy ilyen életmentés. A magyar honvédek mindenképpen felett álló bajtársi érzését, mindent kockáztatni tudását igazolja egy ilyen vállalkozás. Ennek sikerét az sem csökkentí, hogy maga a sebesült megmentésére indult is nem egy esetben megsebesült, de boldog és büszke öröm, jóleső tudat töltötte el, hogy bajtársát megmentette a pusztulástól. Egy alkalommal egy gépkocsizó honvéd őrzetető arról értesült a nehéz feladatot jól teljesítő és sok küzdelemmel keresztülment felderítő járőről, hogy egyik bajtársát eltűnt. Bizonyára megsebesült. Keresték, de nem találtak rá. Kénytelenek voltak nélküle visszatérni.

— Már pedig én tudni akarom, hogy mi van a komámmal — mondotta az őrzetető. — Csak nem hagyom ott elpusztulni. A felesége szemé elé sem mennék kerülni, ha legalább azt nem tudom megmondani, hogy mi történt vele. Visszahozom én, még pedig élve — fogadkozott erősen és

már is jelentkezett, hogy elmegy és felkeresi eltűnt bajtársát.

A századparancsnok figyelmeztette, hogy milyen kockázatos a vállalkozás, amelyre készül. Jelezte, hogy több mint két kilométerre hatolt előre a felderítő járőr az ellenség által még védett területre. Hivatkozott arra, hogy az egész terület jól belátható és minden moccanásra vad lövöldözés kezdődik és ha sikerül is a járőr által elért területet elérnie, a kutatás és az esetleg megsebesült bajtárs visszahozatala szinte lehetetlennek látszik egy ilyen hosszú és nehéz terepszakaszon.

A járőr visszatért tagjai is a vállalkozás nehézségeiről bizonykodtak. Hiába!

— Már pedig én minden körülmények között és mindennel számolva megyek, ha a főhadnagy ur engedélyt ad.

Látványos volt, hogy az elhatározás megmáthatalan, az engedélyt meg kellett adni. A megfelelő kioktatás után, más felajánlkozók segítségével visszautasítva, honvédünk elindult a „komát” felkeresni.

Két éjjel és egy nap volt oda. A második hajnalon megérkezett és hozta magával a combján súlyosan sebesült bajtársát, aki felderítés közben megsebesült, nem tudott járni, saját maga kötözte be magát, hogy minél kisebb vérvesztést szenvedjen, elköttözte a combját és elbujt a felderített falu

szélén hogy a fogságot elkerülje. Mint elmondotta, maga csodálkozott legjobban azon, hogy megmentésére indult bajtársát megtalálta.

Arra a kérdésre, hogy miképpen hajotta végre a szinte lehetetlennek látszó feladatot, azzal felelt, hogy nem lehetetlen, hiszen Isten segítségével sikerült.

— Hogy tudta megtalálni? — volt a következő kérdés.

— Akit akarunk, azt megtaláljuk. Nyilván a szívem sugallata irányított.

Nem is igen volt több szava és mondanivalója. Elbucszott a komájától, lelkére kötötte, hogy ügyeljen magára és az otthoniakat nyugtassa meg az ő hogylétéről és félrevonult, hogy aludjon egy jót, mert bizony ebben nagy hátralékba került az utóbbi napok során. A fáradtságról, a sebesült bajtársnak ezen a hosszú uton kuszva, görnyedve történt cipeléséből eredő fáradtságról még csak említeni sem tartotta érdemesnek.

Ezzel már akkor számolt, amikor a vállalkozásra elhatározta magát.

Ilyen a magyar honvéd! Egy pillanatig sem kíméli a maga erejét, életét, mindent kockázatát, ha arról van szó, hogy bajbajutott társán kell segíteni.

— Azért vagyunk bajtársak, hogy bajban segítsünk egymáson — mondogatják. — Hiszen magyarok vagyunk.

És ezt nemcsak mondják, hanem fényes, a magyar faj katonai erényeit igazoló önfeláldozó cselekedetekkel gyakorolják is.

Titó csapatainak leromlása

Berlin, febr. 14.

Titó, igazabban Broz Josip és bandái két és fél év óta élnek a hegyek között és onnét kiindulva garázdálkodnak a falvakban és városokban. Kétségtelen, a hordák fölszaporodtak, de viszont fölszaporodtak az érvényesülés lehetőségei és nehézségei is. Hivei nagy része elpusztult és azokat olyanokkal töltötték be, akiket tulajdonképpen fegyverrel kényszerítettek, hogy soraikba álljanak. Azokat nem a belső meggyőződés, hanem a féle-

lem tartja Titó mellett. Az ifjak, pedig akik annakidején a döcsöséggel való csábítás révén kerültek a bandákhoz, nagy szenvedéseken és csalódásokon mentek át. Elvesztették bizalmukat, hitüket, a regényesség és hősiesség iránti érzelmük pedig semmivé vált, szertefoszlott. Nem is csoda. Hallatlan megpróbáltatáson mennek keresztül, hajtják, üzik őket, az egyik veszedelemből a másikba ime, már a harmadik télen. A teljes felbomlás nem maradhat el.

Csonka-Magyarország nemzeti vagyona és jövedelme

I. Nemzeti vagyon az államháztartás szerveit népekn egy bizonyos időben rendelkezésére álló gazdasági javak összege, a külfölddel szemben fennálló kötelezettségek hozzáadásával és az ily tartozások bevonásával. Nem tartoznak hozzá a nemzeti termelésre egyébként fontos szabad (azaz ellen szolgáltatás nélkül bármily mennyiségben megszereshető) javak, mint pl. kedvező éghajlat, előnyös vízrajzi helyzet. Nem tartozik hozzá a nép munkaereje sem, amely pedig ugyan-csak nagy fontosságu tényezője a gazdasági életnek, de értéke számokkal ki nem fejezhető. A munkaerő felhasználásával véghezvitt termelő munka szintén nem vagyontárgy, hanem vagyontárgyat létrehozó eszköz, u. n. termelési tényező.

A bécsi döntések előtti Csonka-Magyarország vagyonának összegét a következő adatokkal tüntethetjük fel. Földbirtok 11 milliárd. Bányák és kohók 15 milliárd. Épületek 82 milliárd. Közlekedési eszközök 3 milliárd. Ingó javak 10.5 milliárd. Külfölddel szembeni követelések 0.4 milliárd. Külfölddel szembeni tartozások 2.6 milliárd.

Tiszta nemzeti vagyon tehát 32 mil-

liárd pengő, az egykori Nagy-Magyarországon 48 milliárd. A régihez képest a mostani azért látszik még mindig aránylag soknak, mert felbecsülésénél 35% os drágulást is tekintetbe vettünk. A régihez képest jelentékenyen megnövekedett az ingó vagyon értéke, ami az iparosodás következménye.

II. Nemzeti jövedelem az államilag szervezett nép által évenként előállított gazdasági javak értéke, a közgazdasági értelemben vett termelési költségek levonásával évenkénti külföldről az országba kamatul, járadékul, vagy egyébként viszontszolgáltatás nélkül befolyó összegek — ugyanilyen címenek évenként az országból kimenő összegek.

Tehát a nemzeti jövedelem elemei: 1. Belföldi nyersanyagok (földművelés, állattenyésztés, baromfitenyésztés, méhészet, erdőgazdaság, szőlő- és gyümölcsstermelés, vadászat, halászat és bányászat nyersanyagok). Mindezekből levonandók a termelés során felhasznált nyersanyagok, tüzelő- és világítóanyagok, takarmány, gépkopás, stb. értéke. A munkabér nem vonandó le, mert nem pusztul el, hanem teljes egészében a munkásnak jutott.

2. Bel- és külföldi nyersanyagoknak s félgártnányoknak belföldi feldolgozással kimunkált értéktöbblete (ipar)

3. Termékek forgalmát közvetítő s azok értékét fokozó kereskedelmi és szállítási tevékenység eredménye. (Kereskedő, vasut, fuvaros!)

4. Külföldről visszateher nélkül bejövő értékek.

Csonka-Magyarország idevágó adatai:

a) Östermelés.

Mezőgazdaság (földműv. és állattenyészt.) 2000 millió (azaz 2 milliárd), szőlő és borstermelés 85 millió, gyümölcsstermelés és konyhakert 53 millió, erdőszet 20 millió, vadászat és halászat 12 millió, bánya és kohó 122 millió.

b) Ipar. Gyáripar 1300 millió, kézműipar 390 millió.

c) Kereskedelem és szállítás. Kereskedelem 350 millió, szállítás 200 millió.

d) Külfölddel szembeni követelésekből kapunk 72 milliót, külfölddel szembeni tartozások címén fizetünk 200 milliót.

Végeredményben tiszta-nemzeti jövedelmünk mintegy évi 4400 millió, amiből egy főre (a lakáson kívüli) évi 510 P esik. A jövedelem elosztása azonban nem egészen egyenletes, egyesek rendkívül nagyméretű jövedelmével szemben széles rétegek aránytalanul kevéshez jutnak. A keresztény társadalompolitikai irányzat ezen a visszasszágon minden törvényes eszközzel változtatni igyekszik.

A madridi angol követ elleni támadás

Stockholm, febr. 14.

Az angol alsóházban egy munkáspárti képviselő támadást intézett Anglia madridi követe ellen. Eden külügyminiszter válaszolt a felszólalásra. Kijelentette, hogy a követ hat hónap óta képviseli Angliát Spanyolországban. Ott az angol kormány politikáját folytatja. Ha tehát valaki a követet támadja, akkor az tulajdonképpen a kormány és a külügyminiszter politikája ellen fordult, ami a jelen helyzetben nem engedhető meg.

Szóba került tovább az, hogy a parlament 20 képviselője állami szolgálatot teljesít. Eden kijelentése szerint a minisztertanács határozata alapján 25 képviselő teljesíthet állami szolgálatot és javadalmazásuk különben is más alaphoz történik.

Két csinosnak mondott leány szórakozás céljából levelezne református vallású fiatalemberrel. 174 Leveletet „Vig kedély” jellegre a kiadóhivatalba kérünk.

Nicholson 8 HP magánjáró. 1906-beli, 6 atmf.

lokomobil eladó

Hoffner-szabályozóval. 172

VEREBÉLY JÁNOS, Debeljácsa

Engedélyezett I-ső osztályu NONIUS

fekete csődör

és egy I-ső osztályu 170

svájci tehén eladó

IVÁNOVICS JÁNOSNÁL, Tóba

HIREK

Törökország politikai magatartása

Konstantinápoly, febr. 14.

Akiknek érdeke, de azoknak is, akiknek semmi közük sincs hozzá, állandóan találgatják, mikor lép Törökország a háboruba. Azzal összefüggésben Safet Poyami neves közíró és politikus a Tasfiri Efikar című lapban, többek között így nyilatkozik:

Öt év óta suttogják szerte a világon, hogy Törökország belép a háboruba. Szent meggyőződés az, hogy ha volna is egyetlen ok, amely a belépést várja és kívánja, azzal szembe áll ezer és ezer, amely

a háborubalépés ellen szól. Nem is tudom elképzelni, mi lehetne az az egyetlen ok. De az ezreket, amelyek háborubalépésünk ellen szólnak, — jól ismerem. Nem vitatom, az ezrek között vannak, amelyek fontosak és kevésbé fontosak, de azok sem olyanok, hogy a sokezer ellentmondó okot legyőzhessék. A török örök jelszó tehát: nyugodtan, elhatározottan, éberrel és előkészülettel a vártán állni. A török államvezetés azt a politikát folytatja és azt a nép is magáénak vallja.

MAGYAR GAZDASÁG

A GÉP A MEZŐGAZDASÁGBAN

A gép segítőtársa az embernek és sok nehéz verejtékes munkától váltja meg gazdáját.

Holt részekből van alkotva és nem is vesszük észre, mennyi életet rejt magában. Mégis milyen mostohán bánunk vele, csak azért, mert nem tudja megmondani, hogy mi fáj neki.

Itt az őszi sántás ideje. Mit tesz a gazda? A kocsiszínből a sok limlom közül kihuzza az ekét. Csikrognak a kerekek a talviban, az eke deszka vörös a rozsdától, az ekevas tómpa és ugyancsak rozsdás, a csavarok szintén berozsdásodtak, a festék az ekéről már rég lekopott, az ekén még a múlt szántásról sárdarabok lógnak.

A szántás után a vetőgép jön a sorra. Ezen több az alkatrész és a rozda több kárt is tett benne.

Nézünk meg ilyen gépet!

Nem lehet, mert előbb egy söprűt kell hozni, mert egész télen a tyukok aludtak a gépen és gondolhatjuk, hogy, hogy néz ki.

Végre kinyitjuk a kanálszerkezet ajtaját. Benne van még a tavalyi buza maradvánva, persze nem csirázva, hanem elrohadva.

Emeljük csak föl a hajtókereket és próbáljuk bekapcsolva megforgatni a gépezetet. Igen ám a kerék benyomódott a kocsiszín puha nedves földjébe és a keréktalp már rothadásnak indult.

A kereket végre megforgatjuk minden csikorog és a korongok száználman néznek ki. A kanálszerkezet nem működik, véglegesen berozsdásodott.

A faalkatrészek összeroppedtek, festék a gépen alig látható.

Lehetetlen dolog, egy ilyen fontos szerszámot csupán hanyagságból így tönkretenni.

EZ IGY NEM JÓ!

A hanyag gazda vagy lusta volt, vagy ügyetlen takarékosági módszerrel alkalmazott akkor, amikor gépet ily módon raktározta el.

MIT KELL TENNI?

Bármily gépről legyen szó, azt használat után gondosan megtisztítjuk befestjük, beolajozzuk, hogy ne rozsdásodjon és az ilyen módszerrel későbbre sok kellemetlen és költséges munkát takarítunk meg, továbbá a gép élettartalmát is jóval meghosszabbítjuk.

Az ekénél különösen fontos, hogy a használat után az eke deszka olajjal, vagy gépszirral be legyen kenve. Az eke deszkanak tükör fényesnek kell lenni. Az ekevas legyen éles és sem túl keményre sem puhára edzve.

A vetőgép szabályos működése nagyon fontos, mert ellenkező esetben sok kárt okozhatunk magunknak. Néha látunk buza vagy kukorica vetést, ahol egész sorok hiánvoznak. Ez a gép helytelen működésére vezethető vissza.

Ha a gazda takarékoságból nem végzi el rögtön a gépápoló munkát ügy helytelenül cselekszik, mert a takarékoság itt megbosszulja magát.

A jó gazdának jó gépei vannak. A jó termésnek pedig a jó gép is fontos előfeltétele.

Ezért ne bánjunk gépeinkkel mostohán, különösen a mai időkben, amikor nem csak egy új gép, hanem a legcsekélyebb alkatrész beszerzése is rettenetes nehézségekbe ütközik.

A takarékoság ma mindennél fontosabb.

A kiméletes és célszerű bánásmód a gépeinkkel is takarékoság.

Felhívás hirdetőinkhez. Vidéki hirdetőink nem ismerik hirdetői tarifánkat ezért tévesen küldik be a díjakat. Ezuton figyelmeztetjük, vidéki hirdetőinket, hogy egy kockás hirdetés 90 dinár és két kockás hirdetés 170 dinár.

Rendezte már előfizetését?

Eltitkolt szövöttáru. A fasiszta köztársaság Crema nevű városában egy zsidó házában 15.000 méter vásznat, 500 ágáthuzatot és 10.000 méter selymet találtak a rendőri közegek.

Eladó

könnyen kezelhető, fából épített

szélmalom

egy pár kövel

173

Blocok József, Padé

A becskerek-i rendőrelőjáróság a Kreiskommandatura hozzájárulásával a következőket közli: a ház tulajdonosok vagy pedig házgondnokok azon esetben is tartoznak minden változást bejelenteni a Rendőrelőjáróság bejelentő hivatalánál, ha egy lakás vagy lakásrész a Kreiskommandatura vagy a Polgármesteri hivatal mellett működő lakáshivatal rendeletére lenne kiürítve vagy pedig igénybe véve. Az aki ilyen bejelentést elmulasztana a fennálló rendelkezések értelmében meg lesz büntetve.

Frakkos bál. A londoni, a Park Lane negyedben a Gresvenor-Haus dísztermében fényes bált rendeztek. A tiszta jóvedelem a szovjetsegítség céljára fordítják. Föltűnésszámba ment, hogy 1940 óta ez az első eset, hogy a bálon kötelező volt a nőknél az estélyiruha és férfiaknál a frakk.

Földosztás. A török kormány határozata alapján állami birtokból 7 ezer hektárt osztanak ki földnélküli, szegény parasztok között. Ezzel felosztásra kerül a Délnyugat Anatóliában Golibelu nevű állami birtok.

A szél mint erőforrás. Bécsből jelentik: Dietrich berlini munkaközösségi igazgató érdekes előadást tartott Bécsben a szél erejének gazdasági kihasználásáról. Amíg a föld szénkészletei az erős felhasználás következtében nem is nagyon távoli időben könnyen kiapadhatnak, addig a szél ereje olyan energiaforrás, amely szinte határtalan mennyiségben áll rendelkezésre. Ennek az erőnek ma csak kis töredékét használják fel. Dietrich szerint Európa területén a szélerő évente 860 millió kilowattórát tesz ki, vagyis több, mint kétszázszorosa annak az erőnek, amelyet a vízi villamos erőművek tudnak szolgáltatni. Igaz, hogy a szél ereje szabálytalanul jelentkezik, de a tapasztalat azt bizonyítja, hogy ebben a szabálytalanságban is érvényesülnek bizonyos törvények, úgyhogy semmi akadálya sincs annak, hogy a technika ezt az erőforrást kellőképpen értékesíthesse. Befejezésül az előadó képeket mutatott be azokról a berendezésekről, amelyek Németországban máris üzemben vannak a szél erejének kihasználására.

Magyarországra szóló üzeneteknél

kérjük minden alkalommal a pontos címet is megadni (ucca, házszám, foglalkozás, kinél lakik, továbbá tanya, puszta és utolsó posta) ugyancsak az üzenet feladójának pontos címét, minderre azért van szükségünk, mert az illető címére egy lappéldányt küldünk, amelyben az üzenet van, külön árusításra oda lapot nem küldünk.

Az üzenet ára 10 szóig 80 dinár ebbe nem számítandó bele az ucca, házszám egyszóval a közelebbi cím, csak a név és város vagy község nevét ahová az üzenet szól, minden további szó 10 dinár. Kérjük az üzenetet minél rövidebbre írni.

A Magyarországra szóló előfizetéseket kizárólag csak Mara Jenő a Torontál budapesti képviselőjénél Budapest II. Fő ucca 8. II. emelet 2. lehet eszközölni. Az előfizetni óhajtó vegyen bármely posahivatalnál kapható bianco csekklapot és azt töltsse ki megjelölve az 54.598 csekkszámot.

Vasárnap	Febr. 29 nap
13	Kat. B. Hatvanadv. Prot. B. Ella
Hétfő	Kat. Bálint vt. Prot. Bálint
Kedd	Kat. Fausztin vt. Prot. Emese
Szerda	Kat. Julianna Prot. Julianna
Csütörtök	Kat. Donát pk vt. Prot. Donát
Péntek	Kat. Simon pk vt. † Prot. Konrád
Szombat	Kat. Konrád hv. Prot. Zsuzanna

Időjárás: Hideg, csapadékos. Február 13-án a nap kel 6 56 és nyugszik 17 02, február 19-én 6 46 kel és 17 12 órákor nyugszik. 20 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holdvilágosítások:** Első negyed 1-én 8 óra 8 perckor. Holdtölte 9-én 6 óra 29 perckor. Utolsó negyed 17-én 8 óra 42 perckor. Újhold 24-én 2 óra 59 perckor.

Ma a Salvator (Schwarz) gyógyszerészertár Göringgasse (Fő ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszerészertár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa Beckserek (Nagybeckserek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Székely Mór lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Halálozás. A fehértemplomi magyarságnak gyásza van. A BMKSZ fehértemplomi fiókegyeület egyik legfelkészettebb tagja a Női Tábor közszervezetnek örvendett elnöknője Nicka Jánosné szül. Szentiványi Irma folyó évi január 28-án rövid szenvedés után elhunyt. Ravatalára a Női Tábor közszervezet helyezett és a temetésen majdnem teljes számban vett részt. Ezzel az ifeni magyarságot súlyos csapás érte. Az elhunyt nemes önzetlen fajszeretettel fakadó ügybuzgalma és kiváló modora mintaképül szolgálhat arra, hogy miképpen kell a magyarság ügyét hűen és odaadóan szolgálni. Aldás emlékére és béke poraira.

Tábornokok kinevezése. Törökországban újabb 30 tisztelet emeltek tábornoki rangra. A rangemelés alkalomával Innönü államelnök disztribúciót adott a tábornokok tiszteletére.

Új műszerész-meszer. Kiss István verseci lakos a becskerek-i vizsgázó bizottság előtt mestert oklevelet nyert.

Szenzációs lelet Dániában. Mint jelentik, a Jütland félszigeten lévő Holbecktől délre egy nagy mocsárban heteken át tartó régészeti kutatások eredményeként egy teljes csónak került napvilágra, egy halász csontvázaival. A lelet korát 4500 évre becsülik, a legrégebb ilyenemű lelet került most a napvilágra. A csónakot konzerválják és a kopenhágai dán múzeumban állítják ki.

Vadászlelő. Hivatalos megállapítás szerint Romániában a hivatásos vadászok száma 35 ezer. A vadászati szolgálatban áll 15 ezer erdő- és bagonyőr.

Két forradalom

13

Az asszonyok szervezkedésének hírét és felhívásunkat a hajdani konzervatív lapok előzékenyen, de jóformán megjegyzés nélkül közölték.

— Mi nem támadni, de védekezni akarunk — mondtam Vészi Józsefnek, a Pester Lloyd főszerkesztőjének. És ő igazságérzetében azt felelte: — Közölni fogom a felhívásukat és természetesen találok, hogy keresztény és nemzeti alapon szervezkednek, mert Magyarországot — nem a zsidók —, de zsidók tették tönkre! Ötszáz zsidó... Én mondom ezt, aki magam is zsidó vagyok.

A szocialista sajtó mindent egyonhangilag. Nem baj, legalább egérutat nyerünk. Majd eljön még az az idő, amikor tudomást vesz rólunk. A radikális lapok gunyos kicsinyléssel írták. Jól van ez így! Sér ett volna, ha elismeri az a sajtó, melynek vezérorgánuma, a Világ, amely hasábjain éppen ma Károlynak hódol és Bíró Lajos tollával azt írja róla vezércikkben: „Nincs tisztább és nemesebb alakja az egész világtörténelmének őnála. Emberek, szeresetek ezt az embert, ő az egyetlen, aki még megmenthet bennünket”...

Bethlen István öt órára újabb gyűlést hívott össze a Ferenciek házába.

A Ferencesek két utcára nyíló nagy házához értem. A kapuban fegyveres katonák álltak. Vörös gomb volt a sapkájukon és láttam, hogy utánam néznek.

— Én a másik kapunál jöttem be, — mondtam valamelyik érkező, mikor Zsembery dolgozószobájába lépett, ott is ácsorgott két katona.

— Már figyelnek... Klebelsberg felolvasta a multikori kifogások alapján átdolgozott programot. Bethlen István egész nemes ékesszólásával kérlette a pártok képviselőit: — Idegen szuronyok közelednek a főváros felé, ne érjen az a székely, hogy azoknak az árnyékában teremtsük meg magunk között az egységet.

Kétségbeesett, meddő vajadásban multak az órák. Közben minduntalan arra kellett gondolnom, hogy a szocialisták a munkástanácsban jóformán már összefogtak a kommunistákkal, akik — mialatt itt nem bírtak megegyezni — a Vigadóban valószínűleg egységesen ordítanak halált ezeknek a tétovázó uraknak a házára, a hitére, a családjára.

Az értekezlet szétszórt eredmény nélkül, úgy mint a multkor.

Mikor kifordultam a kapun, a katonák már nem ácsorogtak ott. Az utcákban csöcselék özönlött. A falhoz lapultam. Egy ismerősön köszönt és megszólított:

— Látja ezt a csordát? Rettenő, hogy hová jutottunk! A Vigadóból jövök és hallottam a kommunisták beszédeit.

Tüntetésnek indult az a gyűlés és zászlóbontás lett.

A katonák veszettül üvöltöztek: — Mind bolsevisták vagyunk!

VI.

A mi korunknak csak plakátjai vannak! És a mostaniaknál aljasabb, ocsmányabb plakátok sem emberek formájában, sem papíron, soha se voltak forgalomban.

Jól esett a temérdek kiragasztott fürtelem után, a Területvédő Liga plakátját látnom, melyen vörös mezőbe Magyarország meghasadozott képe körvonalazódott. Öt darabba

fürészelve ott sajtóit a házak falán a Kárpátok övezte ősi egység képe. Csehek, oláhok, jugoszlávok osztrákok kirajzolt rablási szándékai közt középpont a megmaradó életképtelen kis föld, az erdeitől, tanyáitól megfosztott róna látszott. És mintha kiáltana a négy millió magyar fiától megfosztott csonka rém, három szó rivallt a tépett birodalom alatt: Nem, nem, soha!

Ezt mondták ma az utcák, a házak, a falak. És hosszú hetek után először éreztem magamat megint itthon a városban, amely mindent

A szerb munkás méltánylása

Belgrád, február 14.

Tanaszije Dinics a szerb munkaügyi, szociálpolitikai és népegészségügyi miniszter a „Donau Zeitung”-ban munkaprogramjáról nyilatkozott.

A miniszter programja felöleli az elsősorban legszükségesebb kérdések megoldását, amelyek a szerb közéletre vonatkoznak. Ebben az irányvonalban az a feladat áll homloktérben: a szerb munkásság helyzetén javítani és boldogulását elősegíteni. A volt Jugoszláviában ugyanis a szerb munkás nyomorúságban tengette életét, de ugynevezett „munkáspalotákat”, diszépületeket emeltek, amelyek alkalmazottai a legmagasabb fizetést élvezték. Ennek ellenében azonban a munkás és családjának még csak a minimális megélhetési alap sem jutott. Következésképpen annak pedig az volt, hogy a munkásrend tekintélye a nép szemében leromlott, sőt a munkás szinte szégyelte a foglalkozását.

Egy államban azonban — mondtotta továbbá a miniszter — amely az újjáépülés útján halad, ez a helyzet tarthatatlan. Éppen azért a munkás és a munkáskérdést alapjában kell reform alá vonni és meg is oldani. A szerb munkaközösség, eddigi teljesítményeivel, méltán magára vonta a közfigyelmét és így a közben diszhelyi illeti meg.

A vasuti menetrend

Érvényes 1943 november 1-től

Nagybecskerekrekről indul:

Belgrádba 6.24, 17.07.
Gyálára 18.20.
Csókára 10.21, 18.20 (Dragutinovo átszállás).
Kikindáról 10.21, 18.20.
Versecre 3.42, 17.20.
Széchányra 3.42, 13.22, 17.20.
Jasa Tomity—Nincsitevo 3.42, 17.20.
Knityaninra 2.52, 17.07.

megtagadott, ami az én hitem. Magára eszmél-e Budapest? Feltevésem birtelen szétszakadt. Az egyik csupasz körüti fa mellett egy jól öltözött fiatal ember lehajolt és az aszfalt földszigetéből sarat kapart a tenyerébe. Aztán.. nem hittem a szememnek, — a falhoz ment és besározta az ország térképét és a tiltakozó szavakat!

A vér a fejembe szökött: — Hogy meri tenni? — A fiatalember viszanézett. Soha sem fogom elfelejteni az arcát: Palesztinában, kétezer év előtt rajzolták.

— Ostobaság ez. Ország nincs, haza nincs...

(Folytatjuk).

A szociális gondoskodás kérdései Szerbiában alapjukban megváltoztak a hábcru bekövetkezése óta. Azelőtt százezer számra voltak munkanélküliek, a munkaközvetítés intézményeinek egész sorát kellett működésbe helyezni és sok milliót kellett munkanélkülieknek juttatni. Az az állapot ma már teljes megszűnőben van. A munkához való jog helyébe a munkakötelezettség lépett. Munkaközvetítésre ma már nincs szükség. A munka ellenőrzése, a munkaerők tervszerű elosztása megszünteti a munkanélküliséget.

Végül megjegyezte Dinics miniszter, hogy a szerb törvényhozás, valamint a kormány munkás- és társadalom politikája a jövődjő új Európa eszmekörébe való illeszkedést célozza.

Teljesítsd magyarkötelességedet!

Emeld fel szövetkezeti üzletrészedet a DMKSZ nagybecskereki Szövetkezetében (Temesvári utca 15. sz. alatt).

TÖBBEKNEK: Levelezéseknél, kérdésesteveiknél kérjük, írják ki mindig teljes nevüket és címüket. Névtelen levelekre nem válaszolhatunk. Pénzbeküldéseknél kérjük, írják meg mindig a csekk vagy postautalvány hátsó részén, hogy az összeget milyen célra küldik be. Ha csak előfizetési díjat küldenek be, nem kell írni semmit, csak akkor, ha most küldenek be először előfizetési díjat.

Kláriára 6.10, 18.16.
Csősztelkre 12.56.
Szőregre 10.21.

Nagybecskerekre érkeznek:

Belgrádból 9.48, 22.06.
Gyáláról 6.03.
Csókáról 6.03, 16.51 (Dragutinovo átszállás).
Kikindáról 6.03, 16.51.
Szécsányról 5.40, 9.05, 18.15.
Versecről 9.05, 18.15.
Jasa Tomityról—Nincsitevőről 5.40, 18.15.
Knityaninról 20.29, 9.48.
Kláriról 5.55, 19.26.
Csősztelkről 16.55.

Polgármestéri hivatal Becskerek-Kötelező munkaszolgálat ügyosztálya.

1949/1944 szám 1944 II. 10.

A bánáti kerületi Elöljáróság 1944 február 7-én kiadott I. 18/154 sz. rendelete és a birodalmi hadigazdálkodás keresztvitelére alkotott második rendelet 1 §-a alapján

elrendelem:

hogy az alant felsorolt szakmába tartozó és jelenleg Becskereken tartózkodó azon szakmunkások, akik 1894-től 1926-ig születtek, február 15-én és 16-án jelentkezzenek a kötelező munkaszolgálat ügyosztályán (18. sz. szoba).

a) Bőrfeldolgozó és hozzátartozó szakmák: tímárok, nyergesek, finombőrkioldozók, mint táskák stb. kárpitosok, diszitők, lino-leumfeldolgozók és az összes egyéb e szakmához tartozó bőrfeldolgozók.

b) Ruhakészítők: szabók, kalaposok, sapkakészítők, diszitők, szücsök, cipészek, csizmadiák, bocskorosok, papucsosok és a hasonszakmában dolgozó gyáripari munkások.

c) Vendéglősiparban foglalkoztatottak: pincérek, szakácsok, csaposok stb.

d) Szállodatulajdonosok, vendéglőtulajdonosok és ezek alkalmazottai.

e) Szeszkereskedők. Képesített szakembernek számít mindazon egyén, aki a fenti szakmák bármelyikében dolgozik, vagy hosszabb ideig dolgozott.

E rendeletben említett egyének a kötelező munkaszolgálat ügyosztályán e hó 15-én és 16-án megkapják a jelentkezéshez szükséges nyomtatványokat, melyeket kitöltve a bejelentési bizottságnak február 17-től 27-ig átadni kötelesek.

Ez a jelentkezési kötelezettség az összes fenti szakmákban dolgozóakra kivétel nélkül vonatkozik.

Aki nem jelentkezik, az a fenti Szabályrendelet 4 §-a alapján büntetettik.

Gion s. k. polgármester.

Ujságkihordót és rikkancsokat keres a „TORONTAL”
Sepp Kraft (Zápolya) utca 3. szám

Hirdessen a Torontál-ban

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **Üzvegy dr. Mara Jenőné**
Uri (Herren) ucca 7.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Becskerek (Nagybecskerek) Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.**